

**Programma van Eisen
ten behoeve van
elke Nadere opdracht in het DAS t.b.v.
Zaadproductie ter instandhouding van de collectie van het CGN**

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Referentienummer: 2025-TN 520722

Versienummer: 1.1

Datum: 4 november 2025

Vooraf

Ten behoeve van het dynamisch aankoopstelsel en bijbehorende Nadere opdrachten voor Zaadproductie ter instandhouding van de collectie van het CGN voor Stichting Wageningen Research zijn Aanbestedingsstukken opgesteld.

Onderdeel hiervan is dit Programma van Eisen, inclusief bijlagen, waarin eisen ten aanzien van de uitvoering van alle Vermeerderingsopdrachten zijn beschreven.

Bijlagen:

- Bijlage 1 CGN vermeerderingsprotocollen (34)
- Bijlage 1a Gewassen en Protocollen
- Bijlage 2 Logboek
- Bijlage 3 SMTA
- Bijlage 4 Voorbeeld Uitnodiging tot inschrijving
- Bijlage 4a inclusief voorbeeldprijsopgave
- Bijlage 5 FOR-CGN-PG-016 Beoordeling Leveranciers

Inhoudsopgave

1	Begrippenlijst en afkortingen	4
1.1	Begrippenlijst	4
1.2	Overzicht gebruikte afkortingen	4
2	Inleiding	6
2.1	Beschrijving van gewassen en percelen	6
3	Eisen	9
3.1	Algemene eisen	9
3.2	Technische/productspecifieke eisen	10

1 Begrippenlijst en afkortingen

1.1 Begrippenlijst

In dit document worden, in aanvulling op of herhaling van de definities in de Selectiefase, gedefinieerde begrippen met een beginhoofdletter aangeduid en als volgt gedefinieerd:

Accessie:	De beheereenheid van een genenbank, die een specifieke zaadherkomst vertegenwoordigt. Dit kan bijvoorbeeld een zaadmonster van een ras zijn dat is verworven van een boer, of een zaadmonster dat in het veld is verzameld. Accessies zijn uniek en vormen de basis voor het behoud en beheer van genetische diversiteit.
Fytosanitaire normen:	Regelgeving en standaarden met betrekking tot de gezondheid van planten en preventie van ziekten.
Genetische contaminatie:	Ongewenste vermenging van genetisch materiaal van verschillende bronnen.
Genetische diversiteit:	De variatie in genetisch materiaal binnen en tussen populaties van organismen.
Isolatiekooien:	Fysieke barrières gebruikt om kruisbestuiving te voorkomen en genetische zuiverheid te behouden.
Kruisbestuivende gewassen:	Planten die bestuiving door andere planten vereisen, vaak via insecten of wind.
Kiemkracht:	De capaciteit van zaden om te ontkiemen onder geschikte omstandigheden.
Naktuinbouw/NAK:	Organisatie(s) verantwoordelijk voor kwaliteitscontrole en certificering in de tuinbouw en landbouw.
Teeltaangifte:	Het formeel melden van een gewas aan een controle-instantie voor inspectie en certificering.
Vermeerderaar:	een tuinder die gewassen teelt met als doel zaden te produceren volgens vastgestelde kwaliteitseisen en teeltinstructies, op basis van door CGN aangeleverd uitgangsmateriaal.
Vermeerderingsopdracht:	Een opdracht die op TenderNed wordt geplaatst of via e-mail wordt uitgevraagd onder Deelnemers van een Perceel in het DAS.
Zelfbestuivende gewassen:	Planten die zichzelf bestuiven zonder externe bronnen.

1.2 Overzicht gebruikte afkortingen

CGN:	Centrum voor Genetische Bronnen Nederland
LNVN;	ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

NAK: Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van
landbouwgewassen

PvE: Programma van Eisen

SMTA: Standard Material Transfer Agreement - Juridisch document dat de
voorwaarden regelt voor het overdragen en gebruik van genetisch
materiaal.

2 Inleiding

Dit Programma van Eisen geldt voor alle Nadere opdrachten (specifieke Vermeerderingsopdrachten) die bij toegelaten Deelnemers aan het dynamisch aankoopstelsel t.b.v. Zaadproductie ter instandhouding van de collectie van het CGN.

WR hanteert bij de gunning van de Nadere opdrachten een Programma van Eisen (zie bijlage Programma van Eisen en bijbehorende bijlagen). Omdat de basis uitvoeringseisen zoals geformuleerd in het Programma van Eisen gelden voor alle uit te vragen Nadere opdrachten, zal het Programma van Eisen na het starten van de looptijd van het DAS in beginsel niet meer gewijzigd worden. Gegadigden kunnen middels de Nota van inlichtingen hun vragen over (onderdelen van) het Programma van Eisen kenbaar maken. Na vaststelling van de (laatste) Nota van Inlichtingen is het Programma van Eisen definitief en wordt in beginsel niet meer gewijzigd gedurende de looptijd van het DAS. Door het indienen van een Aanmelding, gaan Gegadigden akkoord met de inhoud van het Programma van Eisen (zoals geactualiseerd bij Nota van inlichtingen). Voor een specifieke Vermeerderingsopdracht kunnen aanvullende eisen worden gevraagd, of er kan een niet-wezenlijke wijziging van het Programma van Eisen worden doorgevoerd. Deelnemers die interesse hebben in de betreffende Nadere opdracht, kunnen daarover tijdens de inschrijvingsfase van de Nadere opdracht uiteraard vragen stellen.

2.1 Beschrijving van gewassen en percelen

Algemeen:

De grote diversiteit aan voornamelijk groentewassen vormt de kern van deze productieopdracht. De productie vindt plaats op plotjes variërend van 1 m² tot 20 m² per Accessie, afhankelijk van de specifieke teelteisen van het gewas. Zaai- en oogstmomenten zijn afgestemd op de groeicyclus en kunnen verspreid door het hele jaar plaatsvinden. De teeltduur varieert van eenjarige tot tweejarige en meerjarige cycli, wat een nauwkeurige planning en een flexibele uitvoering vereist om aan de uiteenlopende eisen van de gewassen te voldoen.

Lijst met gewassen voor vermeerdering

	Gewasgroep	Gewas/Subgewas	Botanische naam
1.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Peterselie (incl. krul, platte peterselie, wortelpeterselie)	Petroselinum crispum
2.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Dille	Anethum graveolens
3.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Kervel	Anthriscus cerefolium
4.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Koriander	Coriandrum sativum
5.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Selderij (incl. blad-, knolselderij)	Apium graveolens
6.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Venkel	Foeniculum vulgare
7.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Karwij	Carum carvi
8.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Wortel	Daucus carota
9.	Kruiden & schermbloemigen (Apiaceae)	Pastinaak	Pastinaca sativa
10.	Wortel- en knolgewassen (overige)	Biet (rode biet, snijbiet, wilde biet)	Beta vulgaris

	Gewasgroep	Gewas/Subgewas	Botanische naam
11.	Wortel- en knolgewassen (overige)	Schorseneren	Scorzonera hispanica
12.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Kool (tuinbouw)	Brassica oleracea (alle variëteiten)
13.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Kool (landbouw)	Brassica oleracea (alle variëteiten)
14.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Radijs (incl. daikon, zwarte radijs, blad)	Raphanus sativus (alle variëteiten)
15.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Knolraap (incl. Meiraapjes en stoppelknollen)	Brassica rapa (landbouw soorten)
16.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Raapkool (incl. Paksoi, Chinese kool)	Brassica rapa (tuinbouw soorten)
17.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Oliehoudende kool gewassen	Brassica napus (alle variëteiten)
18.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Rucola	Eruca sativa / Diplotaxis tenuifolia
19.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Mosterd	Sinapis alba / Brassica juncea
20.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Crambe	Crambe maritima
21.	Koolgewassen (Brassicaceae)	Huttentut	Camelina sativa
22.	Uienfamilie (Allium)	Ui (incl. sjalot)	Allium cepa
23.	Uienfamilie (Allium)	Prei	Allium ampeloprasum
24.	Uienfamilie (Allium)	Chinese bieslook	Allium tuberosum
25.	Uienfamilie (Allium)	Bieslook	Allium schoenoprasum
26.	Uienfamilie (Allium)	Stengelui	Allium fistulosum
27.	Asperge	Asperge	Asparagus officinalis
28.	Bladgewassen	Spinazie	Spinacia oleracea
29.	Bladgewassen	Sla	Lactuca sativa
30.	Bladgewassen	Andijvie	Cichorium endivia
31.	Bladgewassen	Witloof (incl. radicchio, groenlof, zwaardlof)	Cichorium intybus
32.	Bladgewassen	Veldsla	Valerianella locusta
33.	Komkommerachtigen (Cucurbitaceae)	Komkommer	Cucumis sativus
34.	Komkommerachtigen (Cucurbitaceae)	Meloen	Cucumis melo
35.	Komkommerachtigen (Cucurbitaceae)	Watermeloen	Citrullus lanatus
36.	Komkommerachtigen (Cucurbitaceae)	Courgette	Cucurbita pepo
37.	Komkommerachtigen (Cucurbitaceae)	Pompoen	Cucurbita maxima / Cucurbita moschata
38.	Vruchtgroenten (Solanaceae)	Tomaat	Solanum lycopersicum
39.	Vruchtgroenten (Solanaceae)	Paprika	Capsicum sp.
40.	Vruchtgroenten (Solanaceae)	Aubergine	Solanum melongena
41.	Vruchtgroenten (Solanaceae)	Physalis	Physalis spp.

	Gewasgroep	Gewas/Subgewas	Botanische naam
42.	Granen & vezelgewassen	Vlas	Linum usitatissimum
43.	Granen & vezelgewassen	Tarwe	Triticum aestivum
44.	Granen & vezelgewassen	Gerst	Hordeum vulgare
45.	Granen & vezelgewassen	Haver	Avena sativa
46.	Vlinderbloemigen (peulvruchten)	Klaver	Trifolium sp.
47.	Vlinderbloemigen (peulvruchten)	Sperzieboon	Phaseolus vulgaris
48.	Vlinderbloemigen (peulvruchten)	Pronkboon	Phaseolus coccineus
49.	Vlinderbloemigen (peulvruchten)	Tuinboon	Vicia faba
50.	Vlinderbloemigen (peulvruchten)	Doperwt	Pisum sativum
51.	Vlinderbloemigen (peulvruchten)	Lupine	Lupinus sp.

Zie bijlage 1a Gewassen en protocollen voor meer details t.b.v. het vermeerderen van de bovenstaande gewassen.

Percelen t.b.v. gewassen

De Vermeerderaar beschikt over een of meer van de volgende percelen om de vermeerderingen te kunnen uitvoeren:

Perceel 1: Kruisbestuivende gewassen

Dit perceel omvat de vermeerdering van gewassen die kruisbestuiving vereisen, zoals kool, wortel, ui en biet. Om genetische zuiverheid te garanderen, worden isolatiemaatregelen toegepast, zoals kassen, kooien of ruime veldscheiding. Kruisbestuiving vindt plaats via gecontroleerd gebruik van insecten of handmatige bestuiving.

Perceel 2: Zelfbestuivende gewassen

Dit perceel betreft de vermeerdering van gewassen die voornamelijk zelfbestuiving ondergaan, zoals sla, andijvie, veldsla, bonen, erwten, granen. Hoewel isolatie-eisen beperkter zijn, blijft genetische zuiverheid een belangrijke prioriteit.

Perceel 3: Gewassen met specifieke klimaateisen

Dit perceel richt zich op de vermeerdering van warmteminnende gewassen die controle van de teeltomgeving vereisen, zoals tomaten, komkommers en paprika's. Zaadproductie vereist gebruik van koude kassen en/of klimaatgestuurde kassen voor het regelen van temperatuur, luchtvochtigheid en licht. Daarnaast is naleving van protocollen voor steriele grond, gecontroleerde irrigatie en ziektepreventie noodzakelijk.

3 Eisen

3.1 Algemene eisen

Eis nr.	Omschrijving
A1	De Vermeerderaar voert vermeerderingen uit volgens de door het CGN aangeleverde protocollen en aanwijzingen. De protocollen staan in Bijlage 1.
A2	Afwijkingen van het protocol of materiaal (zoals ziekteverschijnselen of bedreigingen voor de genetische integriteit) worden direct met het CGN gecommuniceerd.
A3	Op basis van het overleg met CGN, verwacht CGN van Vermeerderaar directe en volledige implementatie van wijzigingen in teeltmethoden en CGN-protocollen.
A4	In het door CGN geleverde logboek worden alle teelthandelingen nauwkeurig bijgehouden. Het logboek met daarin de verplichte velden staat in Bijlage 2.
A5	CGN-medewerkers kunnen teeltlocaties te allen tijde bezoeken, na voorafgaande afstemming. De frequentie van de bezoeken is minimaal 1x per maand tijdens de opkweek fase, tot minimaal 1x per week tijdens de zaadteelt en oogstperiode(s).
A6	Alle geproduceerde zaden worden na afronding van de productie geleverd aan CGN. Er mogen geen zaden worden achtergehouden.
A7	Het geoogste zaad wordt zo snel mogelijk, maar uiterlijk 6 maanden na de oogst, naar het CGN gestuurd, waarbij de zaadzakken zijn voorzien van het CGN-nummer en het veldnummer.
A8	Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, geschiedt levering van de zaden door Vermeerderaar binnen de overeengekomen leveringstermijn(en), op het door CGN opgegeven afleveringsadres en afleveringsplaats, en draagt de Vermeerderaar alle kosten en risico's die verbonden zijn aan het vervoer van de zaden daarheen.
A9	De Accessies blijven te allen tijde eigendom van CGN. Voor gebruik voor andere doeleinden dan vermeerdering van een Accessie is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van CGN en ondertekening van een Standard Material Transfer Agreement (SMTA) – zie Bijlage 3.
A10	De Vermeerderaar mag slechts na schriftelijke toestemming van het CGN, materiaal aan derden verstrekken (bijv. bij uitbesteding van zaadschoning of kiemprouven), in welke vorm dan ook.
	Financiële voorwaarden
A11	<i>Facturatie format</i> Opdrachtnemer e-mailt de factuur/facturen in PDF of XMLformat naar het op de ProQme order vermelde e-mailadres en tevens naar het e-mailadres van de besteller van de ~~proeflocatie~~ CGN -indien dit afwijkt.
A12	<i>Factuurvereisten</i> Uw factuur voldoet minimaal aan de vereisten die de Belastingdienst daaraan stelt. Daarnaast zijn ten minste onderstaande gegevens op de factuur opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> • Het ProQme ordernummer; • Factuuradres zoals vermeld op de ProQme order; • Naam contactpersoon; Ontbreekt deze informatie op de factuur, dan wordt de factuur niet in behandeling genomen en geretourneerd.
A13	Wijzigingen van de factuurgegevens, zoals van het post- en/of e-mailadres van de facturen, dienen door Opdrachtnemer bij Opdrachtgever geverifieerd te worden.
A14	Het totale factuurbedrag voor een specifieke Vermeerderingsopdracht wordt vastgesteld op basis van de in de Nadere opdracht door de gegunde Inschrijver ingediende Offerteprijs.
A15	Alle overige kosten in verband met de Overeenkomst van de gegunde Vermeerderingsopdracht zijn begrepen in de Offerteprijs, tenzij anders vermeld.

Eis nr.	Omschrijving
A16	<p>Facturering en betaling van de Offerteprijs vinden plaats in Euro; de prijzen zijn exclusief btw (tenzij uitdrukkelijk anders vermeld), zijn gebaseerd op de leveringsconditie DDP conform de ICC Incoterms 2000 en omvatten alle kosten en vergoedingen conform de Nadere opdracht in verband met de nakoming van de verplichtingen van Vermeerderaar uit dit Programma van Eisen en overige afgesproken voorwaarden voor de Nadere opdracht; Vermeerderaar zal geen andere prijzen, kosten en/of vergoedingen in rekening brengen dan die welke vooraf schriftelijk zijn overeengekomen.</p> <p>Facturatie en betaling van de Vermeerderingsopdracht, vindt plaats o.b.v. het volgende schema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20% van de Offerteprijs: na gunning en plaatsing van de opdracht, en verzending van de Accessie(s); • 30% van de Offerteprijs: na drie maanden mits er geen afwijkingen geconstateerd zijn; • 50% van de Offerteprijs: na levering van een partij zaden, visueel van goede kwaliteit, zonder vervuiling en minimaal het gestelde aantal zaden.
A17	Opdrachtnemer accepteert alleen elektronisch orders uit het Elektronische Bestelsysteem (proQme) van Proquro van Opdrachtgever waarop een ordernummer op vermeld staat. De Opdrachtnemer factureert en levert conform de inkooporder zoals toegelicht in eis A15.
A18	Betaling vindt plaats uiterlijk op de 30 ^{ste} (dertigste) kalenderdag na ontvangst van de desbetreffende factuur door CGN.
A19	<p>Als een Vermeerderaar volgens de eisen A1-4 van dit Programma van Eisen heeft gehandeld, en de vermeerdering mislukt (door overmacht zoals extreme weersomstandigheden, onvoorzienbare plagen ondanks fyto-sanitaire maatregelen) en er kan geen vervangend materiaal meer geregeld worden, dan blijven de kosten voor het CGN beperkt tot de tot dan toe gemaakte kosten door de Vermeerderaar. Een vermeerdering is mislukt als de vermeerdering niet volgens het CGN protocol (zie Bijlage 1) is uitgevoerd (als onvoldoende zaad wordt geproduceerd, als de kiemkracht te laag is, of als de vermeerdering op te weinig planten heeft plaatsgevonden).</p> <p>Als de Vermeerderaar niet volgens de eisen A1-4 van dit programma heeft gehandeld (bij nalatigheid zoals niet tijdig melden van afwijkingen, protocolschendingen), en de vermeerdering mislukt, dan zijn de kosten van de vermeerdering voor de Vermeerderaar.</p>

3.2 Technische/productspecifieke eisen

Eis nr.	Omschrijving
T1	Vermeerderaars beschikken over 1 of meerdere percelen zoals aangegeven onder paragraaf 2.5. De mogelijkheid tot isolatie van kruisbestuivende gewassen geschied via fysieke barrières, afstandsisolatie of afgesloten ruimtes. Eventueel kunnen isolatie kooien door het CGN geleverd worden.
T2	Geproduceerde zaden moeten zorgvuldig worden geschoond (takjes en dode zaden moeten worden verwijderd), droog opgeslagen (bij 15-30% RH) tot aan levering aan het CGN. Zaden worden binnen 3 maanden na oogst geleverd aan het CGN.
T3	Elke plant, pot, bak of verpakking dient nauwkeurig gelabeld te zijn met door CGN aangeleverde nummers.
T4	De aan het CGN geleverde zaden moeten voldoen aan door het CGN gespecificeerde standaarden voor kiemkracht: minimaal 60% voor wild materiaal, en 80% voor gecultiveerd materiaal).

Eis nr.	Omschrijving
T5	De geproduceerde zaden moeten worden geogst van een door het CGN-gespecificeerd minimum aantal planten per Accessie. Het minimum aantal planten staat in de CGN protocollen (Bijlagen 1).
T6	Per Accessie moet een minimum aantal zaden geleverd worden gespecificeerd per gewas in Bijlage 1a
T7	Strikte naleving van fyto-sanitaire normen, inclusief regelmatige monitoring en rapportage van gewasgezondheid in de logboeken (Bijlage 2). Eventuele ziekten en plagen moeten worden bestreden binnen de geldende wettelijke mogelijkheden (zie https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bestrijdingsmiddelen/vraag-en-antwoord/welke-gewasbeschermingsmiddelen-mag-ik-gebruiken).
T8	In overleg doet CGN of de Vermeerderaar teeltaangifte bij Naktuinbouw/NAK zodat visuele inspecties op het juiste moment kunnen plaatsvinden.
T9	De Vermeerderaar ontvangt van het CGN per Accessie voldoende zaad van voldoende kwaliteit om een vermeerdering te kunnen uitvoeren. De door het CGN aan de Vermeerderaar te zenden zaden voldoen aan alle fyto-sanitaire eisen. Het CGN doet zijn uiterste best om de zaadgezondheid te waarborgen, maar kan de zaadgezondheid niet 100% garanderen. Oplettendheid en de juiste fyto-sanitaire voorzorgsmaatregelen bij de Vermeerderaar blijven daarom belangrijk. CGN verwacht dat de Vermeerderaar CGN direct informeert indien er toch afwijkingen worden geconstateerd.
T10	In overleg tussen partijen kan de Vermeerderaar tijdens de vermeerdering, het materiaal ook fotograferen en/of beschrijven met door het CGN aangeleverde descriptoren. Hiervoor zal een additionele vergoeding worden overeengekomen afhankelijk van het gewas en de geïnvesteerde tijd.
T11	Er vindt jaarlijks een leveranciersbeoordeling plaats o.b.v. Bijlage 5. Op basis van de resultaten van deze jaarlijkse leveranciersbeoordeling kan CGN besluiten tot tijdelijke opschorting van opdrachten of herbeoordeling van toelating tot het DAS.
T12	Er vindt ook jaarlijks een teelt- en vermeerderingsevaluatie plaats bij elke Vermeerderaar die op in het voorgaande jaar Vermeerderingsopdrachten hebben uitgevoerd. De evaluatie wordt gebaseerd op de laatste twee tabbladen in Bijlage 2 Logboek vermeerdering, getiteld Teeltevaluatie en Vermeerderingsevaluatie. Deze evaluatie vindt plaats in het eerste kwartaal van het kalenderjaar nadat de Vermeerderingen van het voorgaande jaar zijn afgerond. Bij structurele afwijkingen wordt overleg gevoerd met de Vermeerderaar. CGN kan besluiten tot tijdelijke opschorting van opdrachten of herbeoordeling van toelating tot het DAS.